

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2003-2004

13 november 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van mevrouw Niki De Gryze tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de communautaire problemen rond het radiofrequentieplan

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 13 november 2003

VOORZITTER : De heer Jo Vermeulen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.02 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Niki De Gryze tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de communautaire problemen rond het radiofrequentieplan

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Gryze tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de communautaire problemen rond het radiofrequentieplan.

Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, voor de zoveelste maal stel ik een vraag over het frequentieplan en de communautaire problemen terzake.

Mijnheer de minister, net voor het zomerreces ondervroeg ik u over het nieuwe frequentieplan dat op 13 juni jongstleden werd goedgekeurd door de Vlaamse regering, naar aanleiding van de aanvraag van zendvergunningen en de beschikbare frequenties. Toen heb ik voor de zoveelste maal de problemen met Wallonië aangehaald. Ik citeer : ‘Bovendien zijn er radio’s die nu al problemen hebben met Waalse frequenties en lijkt dit zich niet op te lossen. Er wordt verwezen naar het federale niveau, maar mogen we in de toekomst een betere opvolging verwachten ?’ U had het toen over de onwil van de Franse Gemeenschap om extra aanvragen zelfs maar te bekijken, en over het ontbreken van een afdwingbare coördinatieprocedure met vaste termijnen.

Mijnheer de minister, in Politics.be verklaarde u dat er een mentaliteitsverschil is tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap. U had het over de

Franse taal als cultuurmiddel bij uitstek, die in heel het koninkrijk te horen moet zijn, tot in Antwerpen toe. Die mentaliteit zit er nog steeds in.

Minister Marino Keulen : Ik vind niet dat dit zo moet zijn, ik zei enkel dat de Franstaligen dat vinden.

Mevrouw Niki De Gryze : Zo komt het toch over in het interview.

Er is nog steeds het probleem van Contact Inter. Ondanks de boete van 10.000 euro per dag die deze zender sinds 4 november opgelegd krijgt, zendt hij blijkbaar nog steeds uit. Dat is bijvoorbeeld het geval in Ninove, weliswaar met een kleiner zendvermogen. Ook Al-Manar zendt nog steeds uit. Deze zender mag legaal deeltijds uitzenden op 106.8 megahertz. Die frequentie deelt hij met andere Arabische zenders, maar daarnaast zendt hij ook nog voltijds en illegaal uit op 95.6 megahertz.

Ondertussen lijkt het ongenoegen op te laaien aan Franstalige zijde. De RTBF gaat blijkbaar niet akkoord met het Vlaamse frequentieplan. In een Franstalige krant van 19 september wordt het frequentieplan omschreven als ‘un véritable monstre de Loch Ness du paysage audiovisuel belge.’ De RTBF zou dan ook een klacht indienen bij de Raad van State tegen het Vlaamse frequentieplan.

Mijnheer de minister, hoe ver staat het met de wederzijdse klachten van de Franse en de Vlaamse Gemeenschap ? Wat is de reële situatie ? Welke gevolgen kunnen de klachten tegen het Vlaamse frequentieplan hebben met betrekking tot het verlenen van zendvergunningen ? In welke concrete oplossing voorziet u om uit deze communautaire impasse te geraken ?

Deze vraag heb ik ingediend op 1 oktober, maar ze staat nu pas op de agenda. Daarom wil ik nog een

De Gryze

bijkomende vraag stellen inzake de zendvergunningen, want er rijst een probleem. Zullen die vergunningen daadwerkelijk op 1 december kunnen worden verleend ? Indien dat niet het geval is, zal er een decreetswijziging plaatsvinden ? Wanneer zal dat gebeuren ?

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, mevrouw De Gryze heeft de situatie op een aantal punten correct geschetst. Er was nog een dreiging met een klacht die ze heeft vergeten te vermelden. Zo konden we in de Brusselse kranten lezen dat de Brusselse minister-president, de heer Ducarme, ook klacht zou indienen tegen het Vlaamse frequentieplan. Ik weet niet of dat daadwerkelijk is gebeurd, maar het communautaire aspect blijft in dit dossier alleszins als een zwaard van Damocles boven ons hoofd hangen.

De voorbije 4 jaar heeft de houding van het BIPT mij enorm gestoord. We hebben dat reeds meermaals besproken, ook met uw voorgangers, mijnheer de minister. Ik heb er geen flauw idee wie nu de voogdijminister is over het BIPT. Ofwel is dat minister Moerman, ofwel minister Van den Bosch.

De voorzitter : Het schijnt minister Moerman te zijn.

De heer Carl Decaluwe : Toen we Telenet bezochten, wisten de mensen daar blijkbaar ook niet goed wie er minister van Telecommunicatie was. Toen de heer Daems destijds voogdijminister was, heeft hij via de programmawet een wetsontwerp ingediend om die procedure wat bij te spijkeren. Dat heeft nooit tot een resultaat geleid.

Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel oordeelt de overheid dat het BIPT federaal blijft, maar dan moet dit instituut haar werk correct doen in het Vlaamse, Brusselse en Waalse landsgedeelte, ofwel regionaliseert ze het. Ik heb het arrest van het Arbitragehof inzake radio-omroepen en telecommunicatie grondig gelezen. We zouden die redenering kunnen doortrekken. Dat is misschien een hefboom om ook de bevoegdheid inzake telecommunicatie op te splitsen, net zoals radio en televisie gemeenschapsaangelegenheden zijn.

Mijnheer de minister, dit instituut is nog niet geregionaliseerd, maar ik vind dat u de plicht hebt om

het dossier van het BIPT opnieuw aan te kaarten in het Overlegcomité. Ofwel leven we in een rechtsstaat, ofwel in een bananenrepubliek. Welnu, op dit vlak leven we in een bananenrepubliek. Aansluitend op de bekommernis van mevrouw De Gryze wil ik u dus vragen deze aangelegenheid opnieuw aan te kaarten bij uw federale collega, zodat de arresten van de Raad van State worden gerespecteerd en er daadwerkelijk controles worden uitgevoerd en er wordt ingegrepen. Anders hoeft dit voor ons niet meer. Welke stappen zult u terzake zetten ?

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, dit is inderdaad een oud zeer. Toen ik parlementslid was, heb ik zelf ook de bevoegde minister ondervraagd terzake. Deze zaak sleept al veel te lang aan.

Laat één ding duidelijk zijn : we gaan door met onze procedure. Dat is heel belangrijk. We zijn bezig met een erkenningsprocedure. Die is al deels afgerond wat de regionale radio-omroepen betreft. Ook zijn er de 124 lokale radio-omroepen. Waar er slechts één kandidaat per frequentie was, hebben we het dossier ondertussen afgehandeld. Er is daarbij ook gekeken of die dossiers in orde waren. We gaan dus gewoon door met de procedure. Er is geen sprake van uitstel of opschorting. We gaan niet alles op de helling zetten.

Het is de bedoeling om onze erkenningsprocedure voor de resterende lokale radio's af te ronden tegen het einde van het jaar. De vergunningen zouden dan in het voorjaar van 2004 in werking kunnen treden. Daarmee antwoord ik op uw laatste vraag, mevrouw De Gryze. Dat betekent inderdaad dat we een soort verlengingsdecreet zullen moeten goedkeuren. We hebben dat in het verleden nog gedaan. Meestal gebeurt dat met een ruimte parlementaire steun. Technisch gezien kan dit niet anders. Als we die vergunningen niet op hetzelfde ogenblik samen operationeel maken, dan scheppen we chaos.

We hebben tegenover de buitenwereld steeds gesteld dat we de erkenningsprocedures tegen het einde van het jaar zullen afronden. Daar zullen we ook in slagen. De administratie schakelt daartoe in een hogere versnelling, en dit tijdschema zal dus worden gerespecteerd. De erkenning is natuurlijk slechts één aspect van de procedure. Het tweede aspect is het verlenen van de vergunningen, dus het operationaliseren van de erkenningen. Dat zal gebeuren in het voorjaar. Dat moet samen gebeuren,

Keulen

in het belang van de erkende radio's. Anders ontstaat er chaos, en dat is wel het allerlaatste dat we willen. We gaan ons dus niet in een hoek laten drummen en plannen uitstellen of zelfs laten vallen, omwille van de klachten van de Franse Gemeenschap, de RTBF en de SA Inadi. Die laatste organisatie is in feite BEL-RTL, die een klacht heeft ingediend bij de Raad van State.

Vandaag gebeurt er een afweging van de ingediende dossiers voor de diverse frequenties. Die frequenties zijn gecoördineerd, zowel intern in België, met de andere gemeenschappen, als met de buurlanden. Voor de Vlaamse frequenties is er trouwens nooit een probleem geweest. De acht frequenties waarover het gaat, zijn frequenties van de Franse Gemeenschap. Die zenders vinden dat ze niet voluit kunnen gaan. Tussen haakjes, een aantal frequenties die de Franse Gemeenschap gebruikt, zijn destijds zelf geschorst door de Raad van State. 'Il fait le faire'. Maar met betrekking tot onze eigen frequenties, frequenties waarover we vandaag beschikken en die ook worden toegewezen, bestaat er geen probleem. Daarover bestaat vaak een misverstand. We gaan door met deze procedure. Er zal dus geen sprake zijn van vertragingen aan Vlaamse zijde.

Mijnheer Decaluwe, U hebt gelijk over het punt dat u aanhaalde. Er is ondertussen een eerste vergadering geweest over het BIPT met het kabinet van minister Moerman. Eigenlijk is minister Van den Bossche ook bevoegd inzake het aspect van de consumentenzaken, bijvoorbeeld als een luisteraar oordeelt dat iemand hem als consument van de radio te kort doet.

Het BIPT moet inderdaad zijn werk als etherpolitie doen. Als het BIPT niet optreedt, dan moeten er andere maatregelen komen. Het voorbeeld van Contact Inter is terecht, mevrouw De Gryze. Als deze zender dwangsommen moet betalen, dan is dat de zaak van die zender. De zender bevindt zich al in die fase. Als die mensen uitspraken van een rechtbank gewoon naast zich neerleggen, dan moeten ze daarvoor boeten.

Op 23 september 2003 werden drie verzoekschriften tot schorsing ingediend bij de Raad van State, van respectievelijk de Franse Gemeenschap, de RTBF en de SA Inadi oftewel BEL-RTL. Deze verzoekschriften hebben betrekking op de vraag tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse regering houdende de bepa-

ling van het aantal particuliere landelijke, regionale en lokale radio-omroepen dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van deze landelijke, regionale en lokale radio-omroepen. Het gaat over ten minste 55 frequenties van het voornoemde besluit voor de RTBF en ten minste 3 frequenties van het voornoemde besluit voor de SA Inadi.

Ons standpunt hierin is dat de technische besprekingen wel degelijk afgerond zijn, althans voor het Vlaamse frequentieplan. Zowel de brief van het BIPT van 12 juni 2003 als het verslag van de Overlegcomité tussen de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregering van 29 november 2002 bevestigen deze stelling. Dit is dus geen kwestie van interpretatie : er zijn stukken waaruit duidelijk blijkt dat Vlaanderen de coördinatie heeft gedaan en dat daarover binnen het Belgische staatsverband geen problemen meer waren. Ik citeer uit de brief van het BIPT : 'Het BIPT oordeelt dat, teneinde dit dossier af te kunnen ronden en bij wijze van een maatregel van behoorlijk bestuur, de procedure conform artikel 2 van het omstreden KB voor deze zenders momenteel afgesloten is, onder de opschortende voorwaarde bepaald door het Overlegcomité van 29 november 2002.'

Ik citeer uit het verslag van het Overlegcomité : 'Het Overlegcomité heeft zijn principiële goedkeuring gehecht aan de voorgestelde radiofrequentieplannen, onder de opschortende voorwaarde van een laatste verificatie door de Franse Gemeenschap van de negen frequenties, teneinde na te gaan dat zij een optimale dekking van Brussel verzekeren. In geval van problemen zal het dossier opnieuw worden voorgelegd aan het Overlegcomité.' Vervolgens werden de negen frequenties opgesomd. Ik ga die niet voorlezen, maar ik zal u en de pers dadelijk het antwoord ter beschikking stellen.

In dit verband is het dossier niet meer voorgelegd aan het Overlegcomité, zodat redelijkerwijze mag worden aanvaard dat er geen problemen meer te melden zijn. De termijn van tien maanden is inmiddels reeds verstreken. Ik wil u eraan herinneren dat de Vlaamse Gemeenschap in het verleden zelf al meermaals haar gelijk gehaald heeft in schorsingsdossiers voor de Raad van State, waarbij in totaal 21 frequenties van de Franse Gemeenschap werden geschorst. Ook het lijstje met die frequenties zal ik u bezorgen.

Een opmerkelijk detail in dat verband is dat onder andere BXL op 100.0, 102.2 en 104.0 megahertz, evenals Liège op 104.5 megahertz geschorst zijn

Keulen

door de Raad van State. Dit verzoek tot schorsing voor de Raad van State werd door de Vlaamse Gemeenschap geïnitieerd omdat de Franse Gemeenschap unilateraal haar grootvermogenassignaties van het plan van Genève van 1984 in dienst stelde. Dit had en heeft nog steeds desastreuze gevolgen voor de Vlaamse privé-radiozenders, die letterlijk worden weggeblazen door deze illegale Franstalige radiozenders. Het cynische aan het verhaal is nu dat de Franse Gemeenschap, door het niet officieel erkennen van de gemaakte technische akkoorden, de Vlaamse Gemeenschap probeert te beletten haar eigen grootvermogenassignaties eveneens in dienst te stellen en een einde te maken aan de jarenlange terreur van de Franstalige privé-radio op het Vlaamse radiolandschap.

Daarom heb ik steeds de nadruk gelegd op het bereiken van een oplossing ten gronde voor dit al jarenlang aanslepende probleem. Ik verwijs daarom ook naar de recente gesprekken met de Franse Gemeenschap om ook voor de laatste hangende problemen van de Franse Gemeenschap een oplossing te vinden. Ik verwijs hiervoor bovendien ook naar de zeer recente schorsing van Contact Inter, een zender die gedurende meer dan één jaar illegaal uitzond op de frequentie 94.5 megahertz. De VRT heeft in kortgeding de rechtszaak tegen Contact Inter gewonnen. Meer bepaald legt de rechter aan Contact Inter, zolang die niet over een vergunning beschikt, een verbod op om radiouitzendingen te verrichten of te laten verrichten of aan te kondigen voor een frequentie tussen 87.5 megahertz en 102.6 megahertz die niet toewijsbaar is voor de betrokken uitzendlocatie, overeenkomstig het initiële referentierooster van de Franse Gemeenschap zoals vastgelegd bij decreet van de Franse Gemeenschap van 20 december 2001.

Bovendien werd aan dit verbod een dwangsom gekoppeld van 10.000 euro per dag waarop Contact Inter uitzendt of laat uitzenden in strijd met het verbod vanaf de vierde dag na de betekening van deze uitspraak en eveneens per dag dat de zo verboden uitzendingen worden aangekondigd op enigerlei wijze via welk medium dan ook, eveneens vanaf de vierde dag na de betekening van deze uitspraak, doch met een maximale som van 1.250.000 euro. Dat is toch nog altijd heel wat geld. Deze uitspraak is zonder meer een belangrijk signaal aan alle illegale radiostations. Daarom is er vandaag gegrunde hoop op beterschap.

Inzake de gevolgen van de klachten tegen het Vlaamse frequentieplan gaat de Vlaamse Gemeen-

schap ervan uit dat de schorsing zal worden vermeden. Zoals ik reeds heb vermeld, beschikt de Vlaamse Gemeenschap hiertoe over zeer sterke argumenten. Voor ons is de coördinatieprocedure dus afgerond. Een bijkomend argument is dat het bestaan van een frequentieplan als zodanig tot geen enkele beweerde verstoring kan leiden. Een eventuele verstoring zou zich enkel kunnen voordoen nadat de frequenties zijn toegewezen en in gebruik genomen. In dit verband wijs ik er bovendien op dat het frequentieplan in werking zal treden op het ogenblik dat de vergunningen worden verleend, dus in het voorjaar van 2004. Indien de schorsing toch wordt uitgesproken, dan zal de Vlaamse Gemeenschap zich op het laatste moment beraden en de motieven van de Raad van State afwachten.

U vroeg in welke concrete oplossing ik voorzie om uiteindelijk uit deze communautaire impasse te geraken. Ik blijf bij mijn standpunt dat het KB van 10 januari 1992 houdende klankradio-omroep in frequentiemodulatie in de band tussen 87.5 en 108.0 megahertz dringend moet worden aangepast. De Franse Gemeenschap blijft de rol van het BIPT betwisten, uiteraard deels uit eigenbelang.

Gelet op de vele discussies tussen de gemeenschappen blijft de Vlaamse Gemeenschap meer dan ooit vragende partij voor een adequate en snelle aanpassing van het KB. Ik blijf erop aandringen dat de federale overheid en het BIPT moeten zorgen voor een sluitende en correcte werking van de federale bevoegdheid inzake etherpolitie en dat een transparante en volledig sluitende coördinatieprocedure, met indien nodig arbitrage en vaste termijnen, zou worden ingesteld. Meer specifiek valt het niet langer te aanvaarden dat overtredingen van Franstalige radio's worden gedoogd en dat de Vlaamse radio's, zowel openbare als privé-radio's, als gevolg hiervan worden weggedrukt. Evenmin valt het nog langer te aanvaarden dat een gemeenschap de coördinatieprocedure jaren kan rekken.

De voorzitter : Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wens u veel succes met de besprekingen over het BIPT. Dit is inderdaad een zaak die al jaren aansleept. Het zou me verbazen mocht dit nu plots opgelost worden. Ik hoop alleszins van wel.

Ik weet ook niet of Contact Inter elke dag zal kunnen betalen, met die dwangsom. Blijkbaar kan die

De Gryze

zender nog steeds bestaan, ondanks deze dwangsommen.

Wat de vergunningen betreft, viel het eigenlijk te verwachten dat dit niet rond zou zijn tegen 1 december.

Minister Marino Keulen : Dat heb ik ook nooit be-weerd. Het gaat over de erkenningen.

Mevrouw Niki De Gryze : De erkenningen zouden rond zijn voor het einde van het jaar.

Minister Marino Keulen : Inderdaad. De vergunningen worden pas later verleend. Eerlijk gezegd, praktisch gezien gaat sneller in dit geval ook niet. De administratie zet nu reeds alle mogelijke krachten in.

Mevrouw Niki De Gryze : De procedure is ook niet begonnen op de vooropgestelde datum. Er is sprake van veertien dagen verschil.

Minister Marino Keulen : Dat is net gedaan om het allemaal een beetje werkbaar te maken, om een en ander provinciaal te kunnen organiseren.

Mevrouw Niki De Gryze : De overheid had dat vroeger kunnen beseffen. Die lokale radio's kampen al met problemen. Mensen zijn gewoon niet met vakantie gegaan om toch maar hun dossier rond te krijgen.

Minister Marino Keulen : Maar als de erkenning er is, dan is dat een erkenning van 9 jaar. De mensen hebben dus hoop. Dat zijn de signalen die ik krijg. Het is inderdaad een procedure die jaren heeft aangesleept. Ik denk dat de meeste betrokkenen gewoon blij zijn dat er nu sprake is van een erkenning op langere termijn, als ze die erkenning krijgen. Zo kan de malaise in de sector, die er duidelijk was, worden doorbroken.

De problemen met de Franse Gemeenschap en de BIPT bestaan reeds sinds 1994. Toenmalig minister Weckx is de eerste die terzake een beroep heeft gedaan op de Raad van State. Nu zijn we bijna 10 jaar later. Het bedroeft me om dat vast te moeten stellen, maar dat is de historische realiteit.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, we wisten dat de erkenningen op 1 december niet rond zouden zijn. Ik heb dat zelf een aantal malen gesteld in de plenaire vergadering. Daarom zullen wij het voorstel van decreet van de meerderheid mee ondertekenen en steunen.

Zoals u zei, mijnheer de minister, moet er sprake zijn van een ruime steun. Maar het wordt stilaan tijd om zekerheid te geven aan de verschillende actoren over het tijdstip waarop ze operationeel zullen kunnen zijn. Er moet immers materiaal worden aangekocht. In een aantal gevallen moet er personeel worden afgedankt of aangeworven. Als hierover wordt gestemd, zou het goed zijn dat het nieuwe tijdsschema wordt meegedeeld aan de sector.

Ik ben niet gerust in de procedure voor de Raad van State. Ik vermoed dat de andere partij wel eens gelijk zou kunnen krijgen wat die acht frequenties betreft. U kunt dan wel zeggen dat het maar over acht frequenties gaat, maar de Raad van State bekijkt de zaak ook strikt wat de procedures betreft. Ik vrees dat dit wel eens een hefboom zou kunnen zijn, daar de procedures op een bepaald ogenblik niet volledig zijn gevolgd door uw voorganger, minister Van Mechelen. Het moest immers snel gaan. De schorsing van die acht frequenties omwille van procedurekwesties zou wel eens kunnen leiden tot het op de helling zetten van het hele Vlaamse frequentieplan. Ik hoop dat dit niet zo zal zijn, maar ik sluit de mogelijkheid niet uit. Ik raad u dus aan om een noodscenario achter de hand te houden, zodat u op een goede wijze kunt reageren.

Minister Marino Keulen : De procedures zijn steeds nauwgezet gevolgd door de Vlaamse Gemeenschap. Dat wordt met zoveel woorden erkend door het BIPT en ook door de Franse Gemeenschap. Mijns inziens moeten we niet meteen voor het ergste vrezen inzake de procedures.

We hebben het tijdsschema inderdaad strikt gesteld. Anderzijds is er sprake van een mammoetoperatie : er is sprake van het erkennen van 294 lokale en stadsradio's en 5 regionale radio's. Dat is heel wat. We doorworstelen deze operatie nu dus. Dat verloopt vrij behoorlijk. Er is op een goede wijze vooraf over gecommuniceerd. Mensen konden vooraf tekst en uitleg krijgen bij de administratie over alle mogelijke aspecten. Er was dus een

Keulen

maximale beschikbaarheid. Er is ons immers veel aan gelegen om kansen te creëren voor iedereen en ervoor te zorgen dat de procedure op een gestroomlijnde wijze kan worden afgehandeld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.29 uur.*
